

Ruben Willaert
restauratie & archeologie

Hoogstraat 19-23

Brugge, West-Vlaanderen

Projectcode 2025C105

NOTA

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

PROEFPUTTENONDERZOEK

RUBEN WILLAERT NV

8200 SINT-MICHIELS-BRUGGE

TEN BRIELE 14 | BUS 15

AUTEUR:

Bart Bot, Fedra Slabbinck

© Ruben Willaert NV, Sint-Michiels-Brugge, 2025

Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie of welke wijze dan ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Ruben Willaert NV. Ruben Willaert NV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek.

INHOUDSTAFEL

INHOUDSTAFEL	iii
INLEIDING	1
1. Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen	2
1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek	2
1.2 Impactbepaling	2
1.3 Aan- of afwezigheid archeologische site en waardering	3
1.4 Bepaling van Maatregelen en afbakening	4
2. Programma van maatregelen	4
2.1 Opgraving	4
2.1.1 Algemeen	4
2.1.2 Onderzoeksvragen	4
2.1.3 Onderzoeksmethode en -strategie	5
BIBLIOGRAFIE	10

FIGURENLIJST

Figuur 1 Orthofoto met vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron geopunt)	2
Figuur 2 GRB-basiskaart met aanduiding van het advies voor de vlakdekkende opgraving (groen gestreept). (bron: geopunt)	4
Figuur 3: Kostenraming	8

INLEIDING

De nota werd opgemaakt naar aanleiding van stedenbouwkundige handelingen te Brugge (provincie West-Vlaanderen). De opdrachtgever plant de bouw van een onderkelderde nieuwbouw ter hoogte van een gebouwblok ingesloten door de Hoogstraat, de Ridderstraat, de Twijnstraat en de Kelkstraat. De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 985 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 590 m².

Het projectgebied situeert zich volgens het gewestplan in een zone bestemd als woongebied met cultureel, historisch en/of esthetische waarde. Het plangebied situeert zich binnen de vastgestelde archeologische zone van de historische stadskern van Brugge¹, maar niet binnen een archeologische site, noch binnen een gebied waar geen archeologie te verwachten valt. De gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt meer dan 100 m² en de gecombineerde oppervlakte van de kadastrale percelen waarop de aanvraag betrekking heeft meer dan 300 m². Om die reden werd in eerste instantie een bureauonderzoek opgesteld, dit document werd toegevoegd aan de omgevingsvergunningsaanvraag.

Ruben Willaert nv werd aangesteld om het vooronderzoek met ingreep in de bodem, in de vorm van een proefputtenonderzoek, uit te voeren (2025C105). Deze tekst behelst het programma van maatregelen voortvloeiend uit de resultaten van de prospectie met ingreep in de bodem in de vorm van een proefputtenonderzoek.

¹ [Historische stadskern van Brugge | Inventaris Onroerend Erfgoed](#)

1. Gemotiveerd advies over het al dan niet nemen van maatregelen

1.1 Volledigheid van het uitgevoerde onderzoek

Het uitgevoerde traject met het bureauonderzoek en het proefputtenonderzoek leverde voldoende informatie op om de aan- of afwezigheid van een archeologische vindplaats te kunnen bevestigen en waarderen. Het onderzoek leverde in functie van deze nota voldoende gegevens op om een gefundeerd advies te formuleren.

1.2 Impactbepaling

De totale oppervlakte van het projectgebied bedraagt ca. 985 m², de gecombineerde oppervlakte van de geplande bodemingrepen bedraagt ca. 600 m².

Op heden bestaat het onderzoeksgebied uit een garage aan noordelijke zijde, langs de Twijnstraat, twee commerciële ruimtes aan zuidelijke zijde, langs de Hoogstraat, en centraal een gebouw waar zich de voormalige cinema Memling bevindt. Het volledige terrein is bebouwd of verhard. Er is ook een bestaande kelder van ca. 370 m² aan zuidelijke zijde.

De opdrachtgever plant de renovatie van dit gebouwenbestand. In eerste instantie wordt een deel van de huidige bebouwing, ca. 600 m², gesloopt. Vervolgens wordt een nieuwbouw voorzien van 4 verdiepingen langs de westelijke zijde met een footprint van ca. 420 m². Aangrenzend wordt een nieuwe binnentuin aangelegd van ca. 145 m².

Onder deze nieuwbouw en tuinzone wordt een **kelderverdieping** gebouwd met een ruim aantal parkeerplaatsen. De kelder zal een oppervlakte hebben van ca. **600 m²** en wordt aangelegd tot op ca. +5 m TAW met een toegang vanuit de Ridderstraat. Er moet dus rekening gehouden worden met een bodemingreep van ca. **330 cm-mv**.

Figuur 1 Orthofoto met vereenvoudigde weergave van de geplande werken. (bron geopunt)

1.3 Aan- of afwezigheid archeologische site en waardering

Het proefputtenonderzoek bestond uit de aanleg van drie proefputten. In totaal werden uiteindelijk drie proefputten aangelegd met oppervlaktes van respectievelijk 6,4m², 9m² en 6,4m². Ten aanzien van de oppervlakte van de geplande ingrepen (ca. 590 m²) hebben de proefputten een dekkingsgraad van ca. 3,7%. Gezien de bijzondere goede bewaring van de archeologische resten werd na overleg beslist om de proefputten 4 en 5 niet uit te voeren. De proefputten geven immers een representatief beeld weer voor het gehele projectgebied. Op basis van de bevindingen uit het proefputtenonderzoek kunnen voldoende gefundeerde uitspraken gedaan worden over de archeologische verwachtingen van het gebied. In twee van de drie proefputten werd de onaangeroerde grond vastgesteld. Het gaat om een (vrij droog) geelbruin (eolisch) zand. In proefput 1 lag dit zand op een diepte van +5m TAW of -3,4m, in proefput 2 was dit op een diepte van +6m TAW of -2,2m onder het loopvlak. De bodemprofielen toonden aan dat van een bewaarde bodemopbouw, zover werd waargenomen, geen sprake meer is. Het contact met de antropogene lagen was telkens vrij scherp en abrupt.

In totaal werden 29 archeologische sporen opgetekend tijdens het onderzoek. Het leeuwendeel van het sporenbestand waren kuilen en lagen, zogenaamde klassieke grondsporen. Op basis van de aangetroffen mobiele resten kunnen de oudste grondsporen gedateerd worden in de 12de – 13de eeuw. Het gaat om sporen S10, S12, S25 en S26.. In proefputten 1 en 3 werden bakstenen resten gevonden. De oudste resten vonden we in proefput 3, onder de fundering van de kelder. Het gaat om de onderkant van fundering S28, opgebouwd uit zogenaamde 'moefen'. Dergelijke bakstenen kennen al hun voorkomen in de eerste helft van de 13de eeuw (1200-1260). Dit komt overeen met het oudste geattesteerde aardewerk in proefput 2. De bakstenen resten in proefput 1 kunnen in de 17de (eventueel 16de eeuw) tot de 18de/19de eeuw gedateerd worden. Het gaat om een beerput en een stuk fundering. Ook de kelderruimte ter hoogte van proefput 3 kunnen we in de periode van de Nieuw-begin Nieuwste tijden dateren.

Over het algemeen kunnen we stellen dat het sporenbestand een uitstekende bewaring kent. Op basis van het uitgevoerde proefputtenonderzoek kunnen we een hoog archeologisch potentieel toekennen aan het plangebied. In eerste instantie kan kenniswinst gegeneerd worden omtrent de bewoning in de 12de – 13de eeuw, de eerste versterking binnen het plangebied en de levensomstandigheden van de bewoners binnen de eerste stadsomwalling. Het gaat hierbij om oude funderingen maar ook zogenaamde achtererfstructuren zoals beerputten, waterputten en afvalkuilen. Ten tweede werden ter hoogte van het centrale gedeelte van het plangebied verschillende lagen en kuilen gevonden die 12de – 13de eeuws materiaal bevatten. Gezien de bewaringstoestand van deze sporen is de kans groot dat er zich nog oudere sporen (metaaltijden, Romeins) in deze zone bevinden. Van deze oudere fasen is binnen de eerste stadsomwalling en bij uitbreiding eigenlijk de ganse Brugse binnenstad nog weinig geweten. Als laatste wijzen we op het feit dat de geplande kelderruimte wordt uitgegraven tot op niveau van het Pleistocene zand. Een onderzoek op dergelijke diepte en over een niet minieme oppervlakte komt slechts sporadisch voor.

1.4 Bepaling van Maatregelen en afbakening

Hierboven werd geargumenteed dat het projectgebied (binnen de dimensies van de geplande werken) een hoog potentieel tot nuttige archeologische kennisvermeerdering bezit.

Het precieze stappenplan voor het vervolgonderzoek wordt uitgelegd in paragraaf 1.2.

De advieszone voor de vlakdekkende opgraving betreft het volledige plangebied dat wordt onderkelderd gezien de impact van deze werken. De advieszone heeft een oppervlakte van 600m².

Figuur 2 GRB-basiskaart met aanduiding van het advies voor de vlakdekkende opgraving (groen gestreept).
(bron: geopunt)

2. Programma van maatregelen

2.1 Opgraving

2.1.1 Algemeen

De advieszone voor de vlakdekkende opgraving heeft een oppervlakte van 600m². Zoals vastgesteld in het verslag van resultaten liggen de archeologische resten dicht tegen het oppervlak.

2.1.2 Onderzoeksvragen

- a) Landschappelijk en bodemkundig:
 - Wat is de relatie tussen de aangetroffen resten, de vastgestelde stratigrafie, bodemgesteldheid (geomorfologie en reliëf)?

- Wat is de geologische context van de aangetroffen archeologische resten?
- Wat is de relatie tussen de landschappelijke ligging (geomorfologie en reliëf) en de conservering van de archeologische resten?
- Wat is de aard en functie van het bedolven maaiveld?
- b) **Bewoningssporen algemeen:**
 - Wat is de aard, datering en ruimtelijke samenhang van de aangetroffen sporen?
 - Wat zijn de oudste sporen binnen het plangebied (Romeins?)? Worden er resten van vakwerkbouw gevonden? Hoe uiten deze resten zich?
 - Worden er resten van historische bebouwing vastgesteld? Welke materialen werden gebruikt? Wanneer kent het plangebied een eerste bebouwingsfase (verstening?)? Zijn er aanwijzingen voor interne organisatie binnen de aangetroffen gebouwen?
 - Welke bijdragen en nieuwe inzichten leveren de specialistische onderzoeken van de verschillende materiaalcategorieën t.a.v. de bestaande kennis over de bewoning en economische activiteiten, het gebruik van het landschap en de natuurlijke vegetatie, de opbouw van de huizen en de aanpalende erven, het gebruik en herkomst van bouwmaterialen en brandstof, de bestaanseconomie en de culturele achtergronden van de bewoners?
- c) **Ophoging en verbetering terrein:**
 - Welke constructies, lagen worden herkend m.b.t. het verbeteren van de gronden?
 - Welke bijdragen en nieuwe inzichten leveren de specialistische onderzoeken m.b.t. het ophogingsproces van het terrein?
- d) **Ambachtelijke activiteiten:**
 - Worden resten gevonden van ambachtelijke activiteiten binnen het plangebied?
 - Hoe uiten deze activiteiten zich in het sporenbestand (bakstenen structuren, lagen met organisch materiaal)?
- e) **Materiële cultuur:**
 - Wat is de aard en datering van het vondstmateriaal? Wat is de conserveringsgraad van de verschillende materiaalcategorieën (inclusief aanwezig archeobotanisch en archeozoologisch materiaal)?
 - Levert het vondstmateriaal nieuwe inzichten inzake ontstaans- en bewoningsgeschiedenis van de site?
 - Is aan het vondstmateriaal informatie te ontleen over de voormalige bewoners/gebruikers van de bebouwing en hun eventueel uitgevoerde activiteit of ambacht?
 - Is op grond van deze informatie een uitspraak te doen over de maatschappelijke status van de bewoners? Wat kan er op basis van het organisch vondstmateriaal gezegd worden over de functionele indeling, het voedselpatroon en de bestaanseconomie van deze bewoning?
- f) **Algemeen:**
 - Hoe kaderen de resultaten van dit onderzoek binnen onze kennis van de stadsgeschiedenis/stadsontwikkeling van Brugge?
 - Wat zijn de gelijkenissen/verschillen met de opgravingen uitgevoerd rondom van het plangebied?

2.1.3 Onderzoeksmethode en -strategie

2.1.3.1 Algemeen

Voor de geadviseerde zone wordt, omwille van voorgaande argumentatie, een vlakdekkende opgraving als meest geschikte onderzoeksmethode naar voor geschoven. Het archeologisch onderzoek dient uitgevoerd te worden volgens de Code van Goede Praktijk 4.0. voor de uitvoering van en rapportering over archeologisch vooronderzoek en archeologische opgravingen en het gebruik van metaaldetectoren, zoals opgesteld door het Agentschap Onroerend Erfgoed.

Dit betekent onder meer dat:

- Het terrein volledig toegankelijk is. **Graafwerken gebeuren enkel onder begeleiding van een archeoloog.** De zone visueel en/of fysiek is afgescheiden van andere zones waar werken uitgevoerd worden of van de straat. De erkend archeoloog een duidelijk zicht heeft op eventueel aanwezige leidingen. De werf is ingericht conform de vigerende arbeidswetgeving. Er voorzien is in voldoende

signalisatie en eventuele omheiningen, conform de vigerende wetgeving. Er indien nodig een veiligheids- en gezondheidsplan is opgemaakt conform de vigerende wetgeving. De uitvoering van het onderzoek in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen inzake bodemverzet.

- Er duidelijke afspraken zijn over : • wie de kraan levert; • de stockage en afvoer van de grond; • wie de bemaling voorziet in geval van wateroverlast; • communicatie met de pers.
- **Voor de aanvang van de archeologische opgraving wordt contact opgenomen met Raakvlak.**

Voorafgaand de vlakdekkende opgraving worden de **secanswanden** van de geplande kelder gestoken. Op die manier kan de archeologische opgraving op een veilige manier plaatsvinden. Hierbij gelden wel enkele **randvoorwaarden**:

- 1) De plaatsing van de secanspalenwand dient zodanig te gebeuren dat hierbij geen voorafgaande afgravingen plaats vinden dieper dan 30cm onder het oorspronkelijke maaiveld.
- 2) Vooraleer er ankers worden gestoken op nog te bepalen diepte, dient eerst het archeologisch vlak op dit niveau volledig te zijn onderzocht. De strook van ca. 1m naast de palenwand dient dan eerst nog verder 50cm dieper onderzocht te worden vooraleer er verankerd wordt.

De geadviseerde zone wordt gekenmerkt door een **complexe, verticale stratigrafie**. De afgraving, machinaal met tandeloze graafbak (indien niet mogelijk manueel), gebeurt steeds onder toezicht van de veldwerkleider tot op het eerste archeologische niveau. De veldwerkleider beslist hoeveel niveaus worden aangelegd. Er worden voldoende profielen aangelegd om de stratigrafische bodemopbouw van het plangebied te registreren, de profielen worden steeds gekoppeld met de archeologische sporen in het vlak. Elk vlak wordt gecontroleerd op de aanwezigheid van metal voorwerpen met behulp van een metaaldetector.

Volgens het verslag van resultaten kunnen er vier archeologische niveaus bepaald worden:

- **Een eerste niveau bevindt zich tussen 45cm – 80cm onder het bestaande looppniveau. Op dit niveau kwam muurwerk aan het licht te dateren in de Nieuwe/Nieuwste Tijden.**
- **Een tweede niveau bevindt zich circa 1m onder het bestaande looppniveau. Op dit niveau kwamen enkele laatmiddeleeuwse kuilen aan het licht, ingegraven in 12de – 13de eeuwse (opvul)lagen.**
- **Een derde archeologisch niveau (ter hoogte van proefput 2) lag op een TAW van +6,5m, of -1,5m onder het looppniveau.**
- **Een vierde niveau situeert zich ter hoogte van het Pleistoceen zand, op een TAW van +5,75m of -2,2m onder het bestaande looppniveau (proefput 2). Ter hoogte van proefput 1 ligt dit niveau veel dieper, op een TAW van +5m.**

Het laatste vlak wordt steeds aangelegd tot op de moederbodem. Indien er zich nog archeologische sporen bevinden in dit laatste vlak worden deze geregistreerd volgens de Code Van Goede Praktijk. Elk archeologisch spoor dient volledig onderzocht worden in functie van het beantwoorden van de onderzoeksvragen. De diepte tot waar gecoupeerd wordt hangt af van de mogelijkheden op het terrein, maar overschrijdt steeds de begrenzing van het spoor of de spoorcombinatie en bereikt in het ideale geval de natuurlijke ondergrond in stratigrafische positie. Het onderzoek van grote, diepere sporen (die de diepte van de geplande werken overschrijden) zoals bvb. ontginningskuilen, stadsgrachten, waterhoudende structuren, depressies, poelen, diepe funderingen, ophogingslagen ... kan beperkt worden in functie van het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Indien door een beperkte bodemingreep (sondering, profielput, boring) alle onderzoeksvragen kunnen beantwoord worden, is geen verder onderzoek nodig.

Muren worden in detail gedocumenteerd in functie van de identificatie van fundering en opgaand muurwerk, bouwnaden en dergelijke meer. Van muren worden enkel de omtrek, bouwnaden en eventuele negatieve indrukken ingetekend. Baksteenformaten worden genoteerd (lengte x breedte x dikte). Muren worden in hun geheel en in delen volledig gefotografeerd, frontaal, met overlapping in de foto's. Van de mortel van elke niet dateerbare muur worden stalen genomen voor datering. Vloeren worden inzonderheid in detail gedocumenteerd in functie van gebruikssporen en resten van er op of in gebouwde constructies (binnenmuren, doorgangen, negatieve sporen, ...). Vloeren worden minstens in hun geheel gefotografeerd. Bij een vloer met een bepaald patroon worden detailfoto's genomen met schaalat. Een vloer met decoratieve tegels dient in detail te worden ingetekend en gefotografeerd. Deze tegels (ook de niet-decoratieve wanneer ze deel uitmaken van de decoratieve vloer) moeten gerecupereerd worden en krijgen een nummer dat op het detailplan wordt aangeduid. Bij de

recuperatie van de tegels worden de nodige conservatiemaatregelen in acht genomen. Alle eco- en artefacten in een opmaaklaag worden ingezameld.

Bij het aantreffen van waterputten, beerputten, silo's en/of diepe afvalputten wordt bijzondere aandacht besteed aan de monsternamen voor natuurwetenschappelijk onderzoek en dateringsonderzoek. Bij het couperen van waterputten wordt er zorg voor gedragen dat de volledige waterput met insteekkuil wordt gecoupeerd, rekening houdend met de wetgeving inzake veiligheid. Indien sprake van een bewaarde bekisting of stenen mantel, dient deze vrij gelegd te worden en in detail te worden geregistreerd. Bij het couperen van beerputten, wordt de coupe op de kleinst mogelijk werkbare oppervlakte gezet opdat men de verschillende lagen goed kan onderscheiden en apart kan volgen. De bewaarde houten of stenen putstructuur zelf dient in detail geregistreerd worden betreffende de constructiewijze, de situering van het stortgat en een eventuele fasering.

Aanwezige puinlagen en/of ophogingslagen dienen na registratie omgespit te worden in lagen van 20cm. Het materiaal dient handmatig ingezameld te worden. Uit heterogene puin – en/of ophogingspakketten worden enkel diagnostische en/of uitzonderlijke vondsten verzameld. Indien er sporen worden aangetroffen die een specifieke staalname (cultuurlaag, oven, ...) vereisen contact opgenomen met een specialist. Deze specialist natuurwetenschappelijk onderzoek en/of aardkundige komt ter plaatse om de staalname strategie te bespreken en eventueel uit te voeren.

Tenslotte wijzen we er op dat het archeologisch vlak door een erkend metaaldetectorist moet worden gedetecteerd.

2.1.3.2 *Staalname*

Om antwoord te bieden aan enkele onderzoeksvragen worden natuurwetenschappelijk technieken aangewend. In het algemeen wordt er een stelpost van 15% voorzien van de totale prijs. Stalen genomen in het kader van natuurwetenschappelijk onderzoek worden eerst gewaardeerd (assessment). De veldwerkleider schrijft hiervoor een voorstel uit in het archeologierapport en legt dit voorstel eerst voor aan Raakvlak/de Onroerend Erfgoedgemeente Brugge.

Op basis van de resultaten van het assessment wordt, in overleg met Onroerend Erfgoedgemeente Brugge, de erkend archeoloog, de opdrachtgever en de wetenschappelijke begeleiding een analyseprogramma opgemaakt van de stalen die relevant zijn voor het beantwoorden van de onderzoeksvragen. Volgende posten worden minstens voorzien:

- Macroresten (beerputten)
- Pollenanalyse (beerputten)
- Micromorfologisch onderzoek (leeflagen)
- 14-C dateringen
- Dendrochronologisch onderzoek

2.1.3.3 *Conservatie*

Indien sommige artefacten een specifieke conservatie vereisen, dan moeten deze gebeuren door een specialist/conservator. In totaal wordt een post van 10 kwetsbare artefacten voorzien.

2.1.3.4 *Duur van de opgraving*

Indien de opgraving uitgevoerd wordt met een team van 4 personen, wordt het veldwerk op 30 à 40 werkdagen geraamd. De duur van de opgraving kan variëren afhankelijk van o.m. de grootte en samenstelling van het team, weersomstandigheden, aard en hoeveelheid aan sporen en strategische keuzes die gemaakt worden tijdens de uitvoering. Assessment en rapportage worden op circa 60 mandagen geraamd. Deze tijdsraming houdt geen

rekening met de uitvoering van het natuurwetenschappelijk onderzoek dat, afhankelijk van de aard en hoeveelheid analyses, sterk varieert. Deze raming houdt geen rekening met het aantreffen van menselijke begravingen.

2.1.3.5 *Kostenraming*

Omschrijving	Totaal (excl. BTW)
Archeologisch veldwerk	72000
Archeologierapport	12500
Eindverslag	19500
Natuurwetenschappelijk onderzoek	15000
Conservatie	7500
Aanlevering depot	2000
	128500

Figuur 3: Kostenraming

Kanttekening bij de raming: Het betreft een indicatieve inschatting op basis van de huidige gekende gegevens. De raming is bedoeld om de initiatiefnemer inzicht te geven in de grootteorde van de verwachte kostprijs m.b.t. het archeologisch onderzoek. De raming gaat uit van het feit dat machinaal graafwerk, afvoer grond, werfinrichting en -afbakening, bemaling en alle nodige vergunningen via de bouwheer of diens aannemer verlopen.

2.1.3.6 *Competenties van de uitvoerders*

Het onderzoek wordt uitgevoerd door minstens met volgende competenties: De dagelijkse uitvoering van het archeologisch onderzoek ligt in handen van minstens:

- Eén erkend archeoloog – projectleider (erkend archeoloog). Hij/zij heeft minstens 12 maanden ervaring met archeologie met complexe stratigrafie in Vlaanderen. Hij/zij heeft minstens 3 archeologische onderzoeken geleid én gerapporteerd in historische stadskernen, aangetoond via CV.
- Drie archeoloog-assistenten. Hij/zij dient houder te zijn van een diploma zoals omschreven in het archeologiebesluit en dient over minstens 6 maanden veldervaring te beschikken, hij/zij heeft aantoonbare ervaring met archeologisch onderzoek op stadscontext/context met complexe stratigrafie, aangetoond via CV.
- Een ervaren aardkundige (geen assistent-aardkundige) is op afroep inzetbaar
- Een fysisch antropoloog is op afroep inzetbaar

2.1.3.7 *Het bewaren en deponeren van het archeologisch ensemble*

De eigenaar van de gronden waarop het onderzoek plaatsvindt, wordt eigenaar van het archeologisch ensemble. Het ensemble omvat zowel vondsten, stalen als documentatie. Bij voorkeur wordt bij aanvang van het onderzoek met de eigenaar afspraken gemaakt omtrent de definitieve bewaarplaats van het ensemble. De eigenaar kan het ensemble toevertrouwen aan een erkend onroerend erfgoeddepot.

Voor de regio in kwestie kan volgend depot gecontacteerd worden: **Raakvlak Onroerenderfgoeddepot. Kleine Pathoekeweg 44, 8000 Brugge**

De eigenaar kan eveneens opteren om zelf het ensemble te beheren of het toe te vertrouwen aan een niet erkend depot, maar dient in dat geval te voldoen aan enkele wettelijke verplichtingen. Het ensemble wordt o.a. als geheel bewaard, in goede staat behouden en blijft beschikbaar voor wetenschappelijk onderzoek. Meer informatie hierover is te <https://www.onroerenderfgoed.be/deponeren-van-archeologische-ensembles>.

2.1.3.8 *Randvoorwaarden*

De opgraving wordt uitgevoerd binnen de bepalingen die zijn uitgezet in de Code van Goede Praktijk 4.0. Er worden geen afwijkingen van het Programma van Maatregelen verwacht. Eventuele afwijkingen zullen gemotiveerd en beschreven moeten worden in het archeologierapport en het eindverslag van de opgraving.

BIBLIOGRAFIE

DIGITALE BRONNEN

www.geopunt.be

<https://dov.vlaanderen.be>

<https://inventaris.onroerendergoed.be>

<https://cartesius.be>

<https://loket.onroerendergoed.be>

